

En fortælling om Gl. Skovhus og dets beboere gennem tiderne

Forfattet af Alex Jensen

Jeg står ved Det Kongelige Opforstringshus (Skorpeskolen), tidligere Hellebækgård.

Her starter Roevej, den store skovvej, der fører ind i skoven og ender ved Hellebækvej

og ikke så langt fra Karens hus.

Det er en smuk tur at gå. Først forbi Blegebakkerne beliggende

mellem Hellebæk skole og

Skorpeskolen, siden forbi

Rævebakkerne, hvor vejen slår et sving med 90 grader.

Siden går jeg op og ned ad bakker indtil jeg når mit mål : Gl.

Skovhus.

Gl. Skovhus ligger kort før, man

når Bondedammen til højre for

vejen. Lige neden for

huset ligger den nyligt opståede

sø, hvis navn er blevet Pernille sø. Gl. Skovhus med lade Foto: Niels Grønkjær

Gl. Skovhus har som så mange af Kohavens huse mange navne: Gl. Skovhus, Timianhuset, Thomsens hus og Thygesens hus.

Det rødmaalede hus med tilhørende lade liver op på turen. Det ligger afsondret fra alfarvej, men har ikke desto mindre været et kulturelt centrum for mange musiske aktiviteter.

Oprindeligt er det bygget som skovfoged bolig formentlig 1800.

Grevskabet Schimmelmänn overtager Hellebækgård i 1768 og får brug for land- og skovarbejder boliger til brug for driften af land- og skovbrug.

Det første navn, jeg støder på, er Ernst Bruun (1815-1891). Han blev ansat som "Holzwagt"-

d.v.s. skovfoged under det Schimmelmännske fideikommiss i Hellebækskovene med bopæl i det gamle skovfogedsted i 1843 og virkede som sådan indtil 1870. Her forfremmes han til skovrider og

overtager den daglige administration af fideikommiets anliggender i Hellebæk. Han flytter til den tidligere værkfører bolig ("De edvornes hus") nuværende Caroline Mathildes Vej 4 Hellebæk.

Medens Ernst Bruun boede i det gamle skovfogedsted ved Pernillelågen, "Timianhuset", havde han køer samt plads til at opstalde heste. Han havde også af og til pensionærer, bla.a. P.C. Skovgaard, der boede der i flere perioder, to gange med sin familie – og Carl Block.

Skovgaard var indlogeret i perioden 1858-1860, og Carl Block antagelig ca. 1872.

Efter at Ernst Bruun fraflyttede huset i 1870, blev det lejet ud til forskellige. Den første blev kunstmaleren F.G.Thomsen (1819-1891), som lejede sig ind i huset med sin kone Louise (1823-1906).

Begge blev boende på stedet til deres død. Parret havde en plejedatter, Marie Wilhardt (1869-1940). Også hun boede i huset til sin død.

Thomsen skriver lejekontrakt 22.januar 1871. Vedrørende lejen står der : ”Lejen er bestemt til Halvtresinstyve Rigsdaler om Aaret, hvilken betales forud med Halvdelen Fem og Tyve Rigsdaler, hver 1.Maj og 1.November.” Omregnet til kroner bliver huslejen da 100 kroner årligt. I lejekontrakten står der bla.a. en hel del om, hvad man må og hvad man ikke må, og ”Lejligheden med Tilbehør modtages i den Stand, hvori den måtte befinde sig og afleveres til sin Tid i samme Stand, rengjort og med hele ruder”.

Med familien Thomsens bosættelse i huset begynder et helt nyt kapitel. Fra at have været en skovfoged bolig med arbejde i skoven og pasning af køer og heste, bliver huset nu omdannet til et kunstnerisk kraftcenter, som tiltrak flere af datidens kendte personligheder. Som sagt var Frederik Thomsen kunstmaler. Det må have været det helt rigtige sted for ham at bo med den prægtige naturlige udenfor døren. Hans kone, Louise, var en af Danmarks første fotografer. Også hun blev kendt for sine billeder, der stammer helt tilbage til 1860’erne.

Deres plejedatter Marie viste tidligt et stort talent for orgelspil og blev som ung ansat ved kapellet i Hellebæk, som den gang lå i en fløj af Hellebækgård. Mange kunstarter er blevet udfoldet i det lille hus i skoven, og det trak folk til. Trods den knebne plads havde man pensionærer boende i kortere eller længere tid. Jeg har allerede nævnt P.C. Skovgaard og Carl Block.

Det er ingen tvivl om, at førstnævnte har hentet mange af sine motiver her. Hans kendte billeder af de bølgeomkransede skovsøer stammer for en dels vedkommende fra Bondedammen og Kobberdammen. Af andre besøgende kendte personer kan nævnes H.C. Andersen, skuespilleren og maleren Albert

Price, skuespilleren Bodil Ibsen. Periodevis boede Maries broder, maleren Peter H. Wilhardt hos søsteren og senere med hans kone, Sophie Wilhardt og datteren Rigmor, samt sønnen, arkitekt Hans Wilhardt.

Laden og Gl. Skovhus Foto: Axel Mortensen

1987 ”Orgelspillersken”. Det er en novelle skrevet af Alexander Svedstrup i 1929. Orgelspillersken var en af flere noveller, som gik under navnet ”Øst og Vest og ingensteder”, og den har Marie Wilhardt som model.

Da landbrug / skovbrug var på sit højeste i Kohaven, lå der 11 landarbejder boliger i området. I dag er der 3 tilbage. Gl. Skovhus er et af dem, og det er ikke i særlig god stand. Vi må håbe, at man tænker historisk hos de myndigheder, der har tilsyn med huset, så man kan få det renoveret, ligesom man gjorde i 1993 med laden, der ligger i forbindelse med huset.

Fra 1918 var fastboende i huset ingeniør H.E. Giersing, onkel til maleren Harald Giersing. Han boede der indtil Marie Wilhardt (Thomsens) død i 1940.

Da jeg kom til egnen i 1965 blev huset også kaldt Thygesens hus efter kammersanger Thyge Thygesen. Jeg kender ikke tidsrummet for hans beboelse af huset. I øvrigt omtales huset i års skrift fra Hellebæk

Aalsgaards Egnshistoriske Forening